

Środa, 11 listopada 2015 r.

P8_TA(2015)0395

Reforma prawa wyborczego Unii Europejskiej**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 listopada 2015 r. w sprawie reformy prawa wyborczego Unii Europejskiej (2015/2035(INL))**

(2017/C 366/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Akt dotyczący wyborów członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich (zwany dalej „aktem wyborczym”), dołączony do decyzji Rady z dnia 20 września 1976 r. wraz ze zmianami⁽¹⁾, w szczególności jego art. 14,
- uwzględniając Traktaty, a zwłaszcza art. 9, 10, 14 oraz art. 17 ust. 7 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), a także art. 22, 223 ust. 1 i art. 225 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz art. 2 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej,
- uwzględniając Protokół nr 7 w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej,
- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie procedury wyborczej Parlamentu Europejskiego, a w szczególności rezolucję z dnia 15 lipca 1998 r. w sprawie projektu procedury wyborczej zawierającej wspólne zasady wyboru członków Parlamentu Europejskiego⁽²⁾, rezolucję z dnia 22 listopada 2012 r. w sprawie wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2014 r.⁽³⁾ i rezolucję z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie usprawnienia organizacji wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2014 r.⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie składu Parlamentu Europejskiego w perspektywie wyborów w 2014 r.⁽⁵⁾,
- uwzględniając zalecenie Komisji 2013/142/UE z dnia 12 marca 2013 r. dotyczące usprawnienia demokratycznego i skutecznego przeprowadzania wyborów do Parlamentu Europejskiego⁽⁶⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 8 maja 2015 r. zatytułowany „Sprawozdanie w sprawie wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2014 r.” (COM(2015)0206),
- uwzględniając ocenę europejskiej wartości dodanej reformy prawa wyborczego Unii Europejskiej⁽⁷⁾,
- uwzględniając porozumienie ramowe z dnia 20 października 2010 r. w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską⁽⁸⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 93/109/WE z dnia 6 grudnia 1993 r. ustanawiającą szczegółowe warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Decyzja Rady 76/787/EWWiS, EWG, Euratom (Dz.U. L 278 z 8.10.1976, s. 1.) zmieniona decyzją Rady 93/81/Euratom, EWWiS, EWG (Dz.U. L 33 z 9.2.1993, s. 15.) i decyzją Rady 2002/772/WE, Euratom (Dz.U. L 283 z 21.10.2002, s. 1).

⁽²⁾ Dz.U. C 292 z 21.9.1998, s. 66.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0462.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0323.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0082.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 79 z 21.3.2013, s. 29.

⁽⁷⁾ PE 558.775 [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/558775/EPRS_IDA\(2015\)558775_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/558775/EPRS_IDA(2015)558775_EN.pdf)

⁽⁸⁾ Dz.U. L 304 z 20.11.2010, s. 47.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 329 z 30.12.1993, s. 34.

Środa, 11 listopada 2015 r.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 1141/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie statusu i finansowania europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych ⁽¹⁾, a w szczególności jego art. 13, 21 i 31,
  - uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej (Karta), a w szczególności jej art. 11, 23 i 39,
  - uwzględniając art. 45 i art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Konstytucyjnych (A8-0286/2015),
- A. mając na uwadze, że art. 223 TFUE przyznaje Parlamentowi Europejskiemu prawo do zainicjowania reformy własnej procedury wyborczej, w celu wypracowania jednolitej procedury mającej zastosowanie w całej Unii lub procedury opartej na zasadach wspólnych dla wszystkich państw członkowskich, oraz do udzielenia zgody na tę reformę;
- B. mając na uwadze, że reforma procedury wyborczej Parlamentu Europejskiego powinna mieć na celu zwiększenie demokratycznego i ponadnarodowego wymiaru wyborów europejskich i demokratycznej legitymacji procesu decyzyjnego Unii, wzmocnienie pojęcia obywatelstwa Unii, poprawę funkcjonowania Parlamentu Europejskiego i rządu w Unii, umocnienie legitymacji prac Parlamentu Europejskiego, wzmocnienie zasad równości wyboru i równych szans, zwiększenie skuteczności systemu przeprowadzania wyborów europejskich, a także przybliżenie posłów do Parlamentu Europejskiego do swoich wyborców, w szczególności tych najmłodszych;
- C. mając na uwadze, że reforma procedury wyborczej musi być zgodna z zasadami pomocniczości i proporcjonalności, a ujednolicenie nie powinno być celem samym w sobie;
- D. mając na uwadze, że możliwość opracowania jednolitej procedury wyborczej w oparciu o powszechne wybory bezpośrednie jest zapisana w Traktatach od 1957 r.;
- E. mając na uwadze, że coraz niższa frekwencja w wyborach europejskich, w szczególności wśród najmłodszych wyborców, oraz rosnący brak zainteresowania obywateli problematyką europejską stanowią zagrożenie dla przyszłości Europy, w związku z czym potrzebne są pomysły, które przyczynią się do ożywienia europejskiej demokracji;
- F. mając na uwadze, że prawdziwa harmonizacja procedury wyborczej do Parlamentu Europejskiego we wszystkich państwach członkowskich mogłaby lepiej promować prawo wszystkich obywateli Unii do uczestniczenia na równych prawach w demokratycznym życiu Unii, a równocześnie umocnić polityczny wymiar integracji europejskiej;
- G. mając na uwadze, że uprawnienia Parlamentu Europejskiego stopniowo rosną od pierwszych wyborów bezpośrednich w 1979 r. oraz że Parlament Europejski jako współstawodawca ma równy status z Radą w większości dziedzin polityki Unii, szczególnie w wyniku wejścia w życie Traktatu z Lizbony;
- H. mając na uwadze, że Traktat z Lizbony zmienił mandat posłów do Parlamentu Europejskiego, czyniąc ich bezpośrednimi przedstawicielami obywateli Unii ⁽²⁾, nie zaś „przedstawicielami narodów państw należących do Wspólnoty” ⁽³⁾;
- I. mając na uwadze, że jedyna reforma samego aktu wyborczego miała miejsce w 2002 r. w wyniku przyjęcia decyzji Rady 2002/772/WE, Euratom ⁽⁴⁾, która wymaga od państw członkowskich przeprowadzania wyborów na zasadzie reprezentacji proporcjonalnej z zastosowaniem systemu list lub pojedynczego głosu podlegającego przeniesieniu i która zlikwidowała podwójny mandat w przypadku posłów do Parlamentu Europejskiego; mając ponadto na uwadze, że państwom członkowskim wyraźnie przyznano prawo tworzenia okręgów wyborczych na szczeblu krajowym i wprowadzenia progu krajowego nieprzekraczającego 5 % oddanych głosów;

⁽¹⁾ Dz.U. L 317 z 4.11.2014, s. 1.

⁽²⁾ Art. 10 ust. 2 i art. 14 ust. 2 TUE.

⁽³⁾ Art. 189 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 2002/772/WE, Euratom z dnia 25 czerwca 2002 r. i 23 września 2002 r. zmieniająca Akt dotyczący wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich, dołączony do decyzji Rady 76/787/EEWwS, EWG, Euratom (Dz.U. L 283 z 21.10.2002, s. 1).

Środa, 11 listopada 2015 r.

- J. mając na uwadze, że wszechstronne porozumienie w sprawie prawdziwie jednolitej procedury wyborczej nie zostało jeszcze osiągnięte, chociaż stopniowo następuje pewna zbieżność systemów wyborczych, między innymi w wyniku przyjęcia aktów prawa wtórnego, takich jak dyrektywa Rady 93/109/WE;
- K. mając na uwadze, że pojęcie obywatelstwa Unii, wprowadzone formalnie do porządku konstytucyjnego traktatem z Maastricht w 1993 r., obejmuje prawo obywateli Unii do uczestniczenia w wyborach europejskich i lokalnych w swoich państwach członkowskich oraz w państwie zamieszkania na takich samych warunkach jak w przypadku obywateli tego państwa⁽¹⁾; mając na uwadze, że Karta, której Traktat z Lizbony nadał wiążącą moc prawną, przyczyniła się do wzmocnienia tego prawa;
- L. mając na uwadze, że pomimo tych reform wybory europejskie wciąż są regulowane głównie przez przepisy krajowe, kampanie wyborcze nadal mają charakter krajowy, a europejskie partie polityczne nie mogą w wystarczający sposób wypełniać swojego mandatu konstytucyjnego i przyczyniać się „do kształtowania europejskiej świadomości politycznej i wyrażania woli obywateli Unii” zgodnie z wymogiem art. 10 ust. 4 TUE;
- M. mając na uwadze, że europejskie partie polityczne mają największą możliwość przyczyniania się „do kształtowania europejskiej świadomości politycznej”, w związku z czym powinny odgrywać większą rolę w kampaniach wyborczych do Parlamentu, tak aby poprawić widoczność tych wyborów i wykazać związek pomiędzy głosowaniem na daną partię krajową a jego wpływem na liczebność europejskiej grupy politycznej w Parlamencie Europejskim;
- N. mając na uwadze, że istnieją znaczne różnice w procesie mianowania kandydatów w wyborach do Parlamentu Europejskiego między państwami członkowskimi i między partiami krajowymi, przede wszystkim pod względem przejrzystości i standardów demokracji, podczas gdy otwarte, przejrzyste i demokratyczne procedury wybierania kandydatów mają podstawowe znaczenie dla budowania zaufania do systemu politycznego;
- O. mając na uwadze, że terminy finalizowania list wyborczych przed wyborami europejskimi znacznie się różnią w poszczególnych państwach członkowskich, obecnie wahając się od 17 do 83 dni, co stawia kandydatów i wyborców w całej Unii w nierównej sytuacji, jeżeli chodzi o czas na prowadzenie kampanii i zastanowienie się nad wyborem;
- P. mając na uwadze, że terminy zamykania spisów wyborców przed wyborami europejskimi znacznie się różnią w poszczególnych państwach członkowskich i mogą uczynić wymianę informacji między państwami członkowskimi na temat wyborców (która ma na celu uniknięcie podwójnego głosowania) trudną, jeśli nie niemożliwą;
- Q. mając na uwadze, że utworzenie wspólnego okręgu wyborczego, w którym listy otwierałyby nazwiska kandydatów każdego z ugrupowań politycznych na urząd przewodniczącego Komisji Europejskiej, zdecydowanie wzmocniłoby europejską demokrację i dodatkowo usankcjonowało wybory przewodniczącego Komisji;
- R. mając na uwadze, że w odniesieniu do wyborów europejskich istniejące europejskie przepisy wyborcze umożliwiają ustalenie nieobowiązkowego progu na poziomie do 5 % oddanych głosów oraz że 15 państw członkowskich wykorzystowało tę możliwość i wprowadziło próg wynoszący od 3 do 5 %; mając na uwadze, że w mniejszych państwach członkowskich, a także w państwach członkowskich, które podzieliły swój obszar wyborczy na okręgi wyborcze, faktyczny próg wynosi ponad 3 %, nawet jeżeli nie istnieje próg określony prawnie; mając na uwadze, że wprowadzenie obowiązkowych progów jest uznane w tradycji konstytucyjnej za prawomocny środek zagwarantowania, że parlamenty są zdolne do funkcjonowania;
- S. mając na uwadze, że choć art. 10 ust. 2 aktu wyborczego wyraźnie zakazuje wczesnego publikowania wyników wyborów, takie wyniki w przeszłości były podawane do wiadomości publicznej; mając na uwadze, że ujednoczony czas zakończenia głosowania we wszystkich państwach członkowskich przyczyniłby się zdecydowanie do wspólnego europejskiego charakteru wyborów europejskich oraz ograniczyłby możliwość wpływania na wyniki w sytuacji, gdy w niektórych państwach członkowskich wyniki wyborów są podawane do wiadomości publicznej, zanim głosowanie zakończy się we wszystkich państwach członkowskich;

⁽¹⁾ Art. 20 ust. 2 TFUE.

Środa, 11 listopada 2015 r.

- T. mając na uwadze, że pierwsze oficjalne prognozy wyników wyborów powinny być ogłaszane jednocześnie we wszystkich państwach członkowskich w ostatnim dniu okresu wyborczego, o godz. 21.00 czasu środkowoeuropejskiego;
- U. mając na uwadze, że określenie wspólnego dla całej Europy dnia głosowania lepiej odzwierciedlałoby wspólny udział obywateli w całej Unii, umocniło demokrację uczestniczącą i pomogło utworzyć bardziej spójne wybory paneuropejskie;
- V. mając na uwadze, że Traktat z Lizbony ustanowił nowy porządek konstytucyjny, przyznając Parlamentowi Europejskiemu prawo wyboru Przewodniczącego Komisji Europejskiej ⁽¹⁾ zamiast zwykłego wyrażenia zgody; mając na uwadze, że wybory europejskie w 2014 r. stworzyły ważny precedens w tym względzie i pokazały, iż nominowanie czołowych kandydatów zwiększa zainteresowanie obywateli wyborami europejskimi;
- W. mając na uwadze, że nominowanie głównych kandydatów na stanowisko Przewodniczącego Komisji Europejskiej stanowi połączenie między głosowaniem na poziomie krajowym a kontekstem europejskim oraz umożliwia obywatelom Unii dokonywanie świadomych wyborów spośród alternatywnych programów politycznych; mając na uwadze, że wyznaczanie głównych kandydatów z użyciem otwartej i przejrzystej procedury zwiększa demokratyczną legitymację i umacnia odpowiedzialność;
- X. mając na uwadze, że procedura nominacji i wyboru głównych kandydatów na to stanowisko jest silnym przejawem europejskiej demokracji; mając ponadto na uwadze, że powinna ona być integralną częścią kampanii wyborczych;
- Y. mając na uwadze, że termin nominacji kandydatów przez europejskie partie polityczne należy ujednoczyć w akcie wyborczym oraz że główni kandydaci na stanowisko Przewodniczącego Komisji Europejskiej powinni kandydować w wyborach do Parlamentu Europejskiego;
- Z. mając na uwadze, że nie wszystkie państwa członkowskie zapewniają swoim obywatelom możliwość głosowania z zagranicy, a wśród państw, które to czynią, warunki pozbawienia prawa do głosowania bardzo się różnią; mając na uwadze, że zagwarantowanie wszystkim obywatelom Unii mieszkającym poza nią prawa do uczestnictwa w wyborach przyczyniłoby się do wzmocnienia zasady równości wyboru; mając jednak na uwadze, że państwa członkowskie powinny lepiej skoordynować swoje systemy administracyjne, aby uniemożliwić wyborcom dwukrotne głosowanie w dwóch różnych państwach członkowskich;
- AA. mając na uwadze, że w przynajmniej 13 państwach członkowskich nie ma odpowiednich przepisów wewnętrznych uniemożliwiających obywatelom posiadającym dwa obywatelstwa państw członkowskich dwukrotne głosowanie, co stanowi naruszenie art. 9 aktu wyborczego;
- AB. mając na uwadze, że na szczeblu Unii należy powołać organ wyborczy działający jako sieć pojedynczych organów kontaktowych państw członkowskich, ponieważ ułatwiłoby to dostęp do informacji na temat zasad rządzących wyborami europejskimi, a także zracjonalizowało cały proces i umocniło europejski charakter tych wyborów; mając w związku z tym na uwadze, że Komisję wzywa się do zbadania praktycznych ustaleń niezbędnych do ustanowienia takiego organu na szczeblu Unii;
- AC. mając na uwadze, że minimalny wiek uprawniający do kandydowania w 28 państwach członkowskich waha się od 18 do 25 lat, a minimalny wiek uprawniający do głosowania wynosi od 16 do 18 lat, co wynika z rozbieżnych tradycji konstytucyjnych i wyborczych w państwach członkowskich; mając na uwadze, że harmonizacja wieku uprawniającego do głosowania oraz minimalnego wieku kandydatów byłaby wysoce pożądana jako środek zapewnienia obywatelom Unii prawdziwej równości głosu oraz pozwoliłaby uniknąć dyskryminacji w najbardziej fundamentalnym aspekcie obywatelstwa, jakim jest prawo do udziału w procesie demokratycznym;
- AD. mając na uwadze, że oficjalne stworzenie partii politycznych na szczeblu Unii i ich konsolidacja przyczyniają się do powstania europejskiej świadomości politycznej i wyrażania woli obywateli Unii, co z kolei ułatwia również stopniową konwergencję systemów wyborczych;

⁽¹⁾ Art. 17 ust. 7 TUE.

Środa, 11 listopada 2015 r.

- AE. mając na uwadze, że głosowanie korespondencyjne, elektroniczne i internetowe mogłoby sprawić, że wybory europejskie będą skuteczniejsze i atrakcyjniejsze dla głosujących, pod warunkiem zapewnienia możliwie najwyższych standardów ochrony danych;
- AF. mając na uwadze, że w większości państw członkowskich członkowie władzy wykonawczej mogą ubiegać się o wybór do parlamentu krajowego bez konieczności zaprzestania swojej działalności instytucjonalnej;
- AG. mając na uwadze, że pomimo ciągłych postępów od 1979 r. w zakresie równowagi między kobietami i mężczyznami w podziale mandatów wciąż pozostają w tej kwestii znaczne rozbieżności pomiędzy państwami członkowskimi, gdyż w 10 z nich wskaźnik najmniej reprezentowanej płci wynosi 33 %; mając na uwadze, że obecny skład Parlamentu Europejskiego, który liczy jedynie 36,62 % kobiet, jest poniżej wartości i celów równości płci, której Karta jest orędowniczką;
- AH. mając na uwadze, że równość kobiet i mężczyzn – jako jedna z fundamentalnych wartości Unii – musi być osiągnięta, ale jedynie bardzo nieliczne państwa członkowskie wprowadziły tę zasadę do swoich krajowych systemów wyborczych; mając na uwadze, że stosowanie parytetów w procesie podejmowania decyzji politycznych oraz naprzemiennych list okazało się bardzo efektywnym narzędziem w walce z dyskryminacją, brakiem równowagi we wpływie poszczególnych płci oraz narzędziem poprawy reprezentacji demokratycznej w politycznych organach decyzyjnych;
- AI. mając na uwadze, że zasada degresywnej proporcjonalności zapisana w TUE znacząco przyczyniła się do powstania we wszystkich państwach członkowskich poczucia przynależności do europejskiego projektu,
1. postanawia zreformować procedurę wyborczą w odpowiednim czasie przez wyborami w 2019 r. w celu: umocnienia demokratycznego i ponadnarodowego wymiaru wyborów europejskich i legitymacji demokratycznej procesu decyzyjnego UE, wzmocnienia pojęcia obywatelstwa Unii i równości prawa wyborczego, wspierania zasady demokracji przedstawicielskiej i bezpośredniego reprezentowania obywateli Unii w Parlamencie Europejskim zgodnie z art. 10 TFUE, poprawy funkcjonowania Parlamentu Europejskiego i sprawowania rządów w Unii, umocnienia legitymacji i skuteczności prac Parlamentu Europejskiego, zwiększenia skuteczności systemu przeprowadzania wyborów europejskich, spotęgowania wspólnego poczucia przynależności wśród obywateli ze wszystkich państw członkowskich, zwiększenia zrównoważonego składu Parlamentu Europejskiego, a także zapewnienia obywatelom Unii jak największej równości wyboru i uczestnictwa;
  2. proponuje poprawę widoczności europejskich partii politycznych poprzez umieszczenie ich nazw i znaków graficznych na kartach do głosowania, a także zaleca, aby figurowały one również w telewizyjnych i radiowych audycjach wyborczych, na plakatach i innych materiałach wykorzystywanych w europejskich kampaniach wyborczych, zwłaszcza w manifestach partii krajowych, ponieważ dzięki tym środkom wybory europejskie stałyby się bardziej przejrzyste, a ich demokratyczny przebieg zostałby usprawniony dzięki temu, że obywatele będą mogli jasno zrozumieć wpływ oddawanych przez siebie głosów na zdolność wywierania wpływu politycznego przez europejskie partie polityczne oraz formowania grup politycznych w Parlamencie Europejskim;
  3. uważa jednocześnie, że w świetle zaangażowania Unii na rzecz zasady pomocniczości regionalne partie polityczne kandydujące w wyborach europejskich powinny postępować podobnie oraz że należy zachęcać władze regionalne do posługiwania się w tym kontekście oficjalnie uznanymi językami regionalnymi;
  4. zachęca państwa członkowskie do ułatwiania udziału europejskich partii politycznych, a także ich czołowych kandydatów, w kampaniach wyborczych, zwłaszcza w telewizji i innych środkach masowego przekazu;
  5. postanawia określić wspólny termin, przed upływem którego mają zostać sporządzone listy wyborcze, wynoszący co najmniej 12 tygodni przed dniem wyborów, co ma na celu zwiększenie równości wyboru, gdyż zarówno kandydaci, jak i wyborcy w całej Unii będą dysponować takim samym czasem na przygotowanie się i na refleksję przed głosowaniem; zachęca państwa członkowskie do rozważenia sposobów zapewnienia większej zbieżności przepisów regulujących kampanie wyborcze w ramach wyborów europejskich;
  6. uważa za istotne, aby partie polityczne na wszystkich szczeblach przyjęły demokratyczne i przejrzyste procedury wyboru kandydatów; zaleca, aby partie krajowe dokonywały demokratycznego wyboru kandydatów, którzy wystartują w wyborach europejskich;

Środa, 11 listopada 2015 r.

7. sugeruje, aby w odniesieniu do państw członkowskich obejmujących jeden okręg wyborczy oraz do poszczególnych okręgów wyborczych, w których stosowany jest system list obejmujących ponad 26 mandatów, wprowadzić obowiązkowy próg wynoszący 3–5 %; uważa, że środek ten ma istotne znaczenie dla zabezpieczenia prawidłowego funkcjonowania Parlamentu Europejskiego, ponieważ przyczyni się do uniknięcia dalszej fragmentacji;
8. pomimo faktu, że państwa członkowskie mogą dowolnie określać, w którym(-ych) dniu(-ach) okresu wyborczego odbędą się wybory, proponuje, aby wybory we wszystkich państwach członkowskich kończyły się w niedzielę wyborów europejskich o godz. 21.00 czasu środkowoeuropejskiego, dzięki czemu zapewnione zostanie właściwe wykonanie art. 10 ust. 2 aktu wyborczego, a tym samym zmniejszone zostanie prawdopodobieństwo wpływu na wyniki wyborów w związku z podawaniem do wiadomości publicznej wyników wyborów w niektórych państwach członkowskich, podczas gdy głosowanie nie zostało jeszcze zakończone we wszystkich państwach członkowskich; postuluje, aby zakaz wczesnego ogłaszania wyników wyborów pozostał w mocy we wszystkich państwach członkowskich;
9. postanawia określić wspólny termin wyznaczania głównych kandydatów przez europejskie partie polityczne na okres 12 tygodni przed wyborami europejskimi, tak aby umożliwić zaprezentowanie ich programów wyborczych, organizację debat z udziałem kandydatów oraz przeprowadzenie ogólnounijnych kampanii wyborczych; uważa, że proces wyznaczania głównych kandydatów jest istotnym aspektem kampanii wyborczych w związku z pośrednim związkiem między wynikami w wyborach europejskich a wyborem Przewodniczącego Komisji zgodnie z postanowieniami Traktatu z Lizbony;
10. postanawia określić wspólny ośmiotygodniowy termin sporządzenia spisu wyborców oraz sześciotygodniowy okres na wymianę informacji o obywatelach Unii posiadających podwójne obywatelstwo i o obywatelach Unii zamieszkałych w innym państwie członkowskim, które to informacje mają zostać dostarczone do jednego organu krajowego odpowiedzialnego za spis wyborców;
11. uważa, że należy uwydatnić uczciwość wyborów poprzez ograniczenie wydatków na kampanię wyborczą do rozsądnej kwoty, która umożliwi odpowiednie zaprezentowanie partii politycznych, kandydatów i ich programów wyborczych;
12. proponuje, aby wszyscy obywatele Unii, w tym ci mieszkający lub pracujący w państwie trzecim, otrzymali prawo oddania głosu w wyborach do Parlamentu Europejskiego; uważa, że dzięki temu wszyscy obywatele Unii będą mieć takie samo prawo głosowania w wyborach europejskich na tych samych warunkach, bez względu na miejsce zamieszkania lub obywatelstwo;
13. wzywa jednak państwa członkowskie do lepszego skoordynowania systemów administracyjnych, aby uniemożliwić wyborcom dwukrotne głosowanie w dwóch różnych państwach członkowskich;
14. zachęca państwa członkowskie, aby umożliwiły głosowanie korespondencyjne, elektroniczne oraz internetowe w celu zwiększenia udziału w głosowaniu i ułatwienia go wszystkim obywatelom, a zwłaszcza osobom o ograniczonej możliwości poruszania się oraz osobom mieszkającym lub pracującym w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami, lub w państwie trzecim, o ile podjęte są niezbędne kroki dla zapobieżenia wszelkim możliwym oszustwom w korzystaniu z tych form głosowania;
15. jako dalszy krok zaleca państwom członkowskim rozważenie sposobów zharmonizowania minimalnego wieku wyborców i ustalenia go na poziomie 16 lat w celu dalszego zwiększenia równości wyboru wśród obywateli Unii;
16. wzywa do dokonania przeglądu porozumienia ramowego w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską z myślą o dostosowaniu przepisów mających zastosowanie do komisarzy kandydujących w wyborach do Parlamentu Europejskiego, tak aby nie odbywało się to ze szkodą dla instytucjonalnej skuteczności Komisji w okresie wyborów, a jednocześnie aby nie dopuścić do niewłaściwego wykorzystania zasobów instytucjonalnych;
17. postanawia dać Parlamentowi prawo ustalenia, po konsultacji z Radą, okresu wyborczego w wyborach do Parlamentu Europejskiego;
18. zachęca państwa członkowskie do przyjęcia odpowiednich ram prawnych zapewniających najwyższe standardy dotyczące informacyjnego, uczciwego i obiektywnego relacjonowania przez media – zwłaszcza przez nadawców publicznych – w czasie kampanii wyborczych; uważa, że ma to istotne znaczenie dla umożliwienia obywatelom Unii podejmowania świadomych wyborów dotyczących konkurencyjnych programów politycznych; uznaje znaczenie, jakie instrumenty samoregulacji, takie jak kodeksy postępowania, mają dla osiągnięcia tego celu;

Środa, 11 listopada 2015 r.

19. wzywa do umocnienia standardów służących zapewnieniu swobodnej i nieskrępowanej rywalizacji między partiami politycznymi, w szczególności poprzez zadbanie o pluralizm w sferze mediów i neutralność administracji publicznej wszystkich szczebli wobec procesu wyborczego;
20. podkreśla znaczenie zwiększenia udziału kobiet w podejmowaniu decyzji politycznych oraz większej reprezentacji kobiet w wyborach europejskich; w związku z tym wzywa państwa członkowskie i instytucje Unii do przyjęcia wszelkich niezbędnych środków w celu propagowania zasady równości mężczyzn i kobiet w całym procesie wyborczym; podkreśla w związku z tym znaczenie zachowania równowagi płci na listach wyborczych;
21. zachęca państwa członkowskie do przyjęcia środków mających na celu propagowanie odpowiedniej reprezentacji mniejszości etnicznych, językowych i innych w wyborach europejskich;
22. uważa, że pożądane jest ustanowienie europejskiego organu wyborczego, któremu można by powierzyć zadanie centralizacji informacji w sprawie wyborów do Parlamentu Europejskiego, nadzorowania przebiegu wyborów oraz ułatwiania wymiany informacji między państwami członkowskimi;
23. stwierdza, że sprawowanie mandatu posła do Parlamentu Europejskiego powinno być również niepołączalne z mandatem posła do parlamentu regionalnego lub zgromadzenia posiadającego uprawnienia ustawodawcze;
24. przypomina, że pomimo zaleceń Komisji państwom członkowskim wielokrotnie nie udało się osiągnąć porozumienia co do wspólnego dnia głosowania; zachęca państwa członkowskie do podejmowania działań mających na celu osiągnięcie porozumienia w tej kwestii;
25. przekazuje Radzie załączony wniosek dotyczący zmiany Aktu dotyczącego wyborów członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich ⁽¹⁾;
26. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Europejskiej, Radzie i Komisji, a także rządowi i parlamentom państw członkowskich.

⁽¹⁾ Poprawki zawarte w dołączonym wniosku opierają się na konsolidacji dokonanej przez Wydział Prawny Parlamentu Europejskiego na podstawie Aktu dotyczącego wyboru przedstawicieli do Zgromadzenia w powszechnych wyborach bezpośrednich (Dz.U. L 278 z 8.10.1976, s. 5), zmienionego decyzją 93/81/Euratom, EWWiS, EWG zmieniającą Akt dotyczący wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich, dołączony do decyzji Rady 76/787/EWWiS, EWG, Euratom z dnia 20 września 1976 r. (Dz.U. L 33 z 9.2.1993, s. 15), i decyzją Rady 2002/772/WE, Euratom z dnia 25 czerwca 2002 r. i 23 września 2002 r. (Dz.U. L 283 z 21.10.2002, s. 1). Różni się on od wersji skonsolidowanej przygotowanej przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej (CONSLEG. 1976X1008-23/09/2002) w dwóch punktach: zawiera ona tiret do art. 7 ust. 1 „– członka Komitetu Regionów” wynikające z art. 5 traktatu amsterdamskiego (Dz.U. C 340 z 10.11.1997), a numeracja została zmieniona zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 2002/772/WE, Euratom.

Środa, 11 listopada 2015 r.

ZAŁĄCZNIK

Wniosek dotyczący

DECYZJI RADY

w sprawie przyjęcia przepisów zmieniających Akt dotyczący wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 223 ust. 1,

uwzględniając wniosek Parlamentu Europejskiego,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, że należy wdrożyć postanowienia Traktatu dotyczące procedury wyborczej,

PRZYJĘŁA poniższe przepisy i i zaleca państwom członkowskim ich zatwierdzenie zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.

Artykuł 1

W Akcie dotyczącym wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich, dołączonym do decyzji Rady 76/787/EWWiS, EWG, Euratom ⁽¹⁾, wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W każdym państwie członkowskim członkowie Parlamentu Europejskiego są wybierani jako przedstawiciele obywateli Unii na zasadzie proporcjonalnej z zastosowaniem systemu list lub pojedynczego głosu podlegającego przeniesieniu.”;

2) dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 2a

Rada, stanowiąc jednomyślnie, podejmuje decyzję w sprawie wspólnego okręgu wyborczego, w którym listy otwierają nazwiska kandydatów każdego z ugrupowań politycznych na urząd Przewodniczącego Komisji.”;

3) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

W odniesieniu do okręgów wyborczych oraz do państw członkowskich o jednym okręgu wyborczym, w których stosowany jest system list obejmujących ponad 26 mandatów, państwa członkowskie ustanawiają próg minimalny w rozdziale mandatów, przy czym próg ten nie może być niższy niż 3 procent ani wyższy niż 5 procent oddanych głosów w danym okręgu wyborczym lub państwie członkowskim o jednym okręgu.”;

⁽¹⁾ Decyzja Rady 76/787/EWWiS, EWG, Euratom z dnia 20 września 1976 r. (Dz.U. L 278 z 8.10.1976, s. 1).

Środa, 11 listopada 2015 r.

4) dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 3a

Każde państwo członkowskie ustanawia termin sporządzenia list kandydatów w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Termin ten wynosi co najmniej 12 tygodni przed rozpoczęciem okresu wyborczego, o którym mowa w art. 10 ust. 1.

Artykuł 3b

Termin sporządzenia i zamknięcia spisu wyborców przypada na osiem tygodni przed pierwszym dniem wyborów.

Artykuł 3c

Partie polityczne uczestniczące w wyborach do Parlamentu Europejskiego przestrzegają procedur demokratycznych i przejrzystości w wyborze swoich kandydatów do wspomnianych wyborów.

Artykuł 3d

Lista kandydatów w wyborach do Parlamentu Europejskiego zapewnia równouprawnienie płci.

Artykuł 3e

Karty do głosowania wykorzystywane w wyborach do Parlamentu Europejskiego zapewniają jednakową widoczność nazw i znaków graficznych partii krajowych, a także europejskich partii politycznych.

Państwa członkowskie wspierają i ułatwiają informowanie o tych powiązaniach w telewizyjnych i radiowych audycjach wyborczych oraz w materiałach wykorzystywanych w kampanii wyborczej. Materiały wykorzystywane w kampanii wyborczej zawierają odniesienie do manifestu ewentualnej europejskiej partii politycznej, z którą powiązana jest partia krajowa.

Zasady dotyczące przesyłania wyborcom materiałów wyborczych w wyborach do Parlamentu Europejskiego są takie same jak zasady obowiązujące w przypadku wyborów krajowych, regionalnych i lokalnych w danym państwie członkowskim.

Artykuł 3f

Europejskie partie polityczne wyznaczają swoich kandydatów na stanowisko Przewodniczącego Komisji co najmniej 12 tygodni przed rozpoczęciem okresu wyborczego, o którym mowa w art. 10 ust. 1.”;

5) dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 4a

Państwa członkowskie mogą wprowadzić głosowanie drogą elektroniczną lub głosowanie internetowe w wyborach do Parlamentu Europejskiego, a w przypadku wprowadzenia takiego sposobu głosowania przyjmują środki wystarczające, aby zapewnić wiarygodność wyników, poufność głosowania oraz ochronę danych.

Artykuł 4b

Państwa członkowskie mogą dać swoim obywatelom możliwość głosowania korespondencyjnego w wyborach do Parlamentu Europejskiego.”;

6) w art. 5 ust. 1 uchyla się akapit drugi;

Środa, 11 listopada 2015 r.

7) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 6

1. Członkowie Parlamentu Europejskiego głosują indywidualnie i osobiście. Nie mogą być związani instrukcjami ani nie otrzymują mandatu wiążącego. Reprezentują wszystkich obywateli Unii.

2. Członkowie Parlamentu Europejskiego korzystają z przywilejów i immunitetów, które mają zastosowanie do nich na mocy Protokołu nr 7 w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej, dołączonego do Traktatu o Unii Europejskiej, Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.”;

8) w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Mandatu członka Parlamentu Europejskiego nie można łączyć z funkcją:

— członka rządu Państwa Członkowskiego,

— członka parlamentu narodowego lub regionalnego lub zgromadzenia mającego uprawnienia ustawodawcze,

— członka Komisji,

— sędziego, rzecznika generalnego lub sekretarza Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej,

— członka Zarządu Europejskiego Banku Centralnego,

— członka Trybunału Obrachunkowego,

— Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich,

— członka Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,

— członka Komitetu Regionów,

— członka komitetów lub innych organów utworzonych na mocy Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej w celu zarządzania funduszami Unii lub wykonywania stałych bezpośrednich zadań administracyjnych,

— członka Rady Dyrektorów, Komitetu Zarządzającego lub pracownika Europejskiego Banku Inwestycyjnego,

— czynnego urzędnika lub pracownika instytucji Unii Europejskiej lub wyspecjalizowanych organów przy nich ustanowionych lub Europejskiego Banku Centralnego.”;

b) uchyla się ust. 2;

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Członkowie Parlamentu Europejskiego, którzy, podczas wymienionego w artykule 5 okresu 5 lat, przyjmą funkcję określoną w ustępie 1 i 3, zostaną zastąpieni zgodnie z artykułem 13.”;

9) dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 9a

Wszyscy obywatele Unii, w tym ci mieszkający lub pracujący w państwie trzecim, mają prawo głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Państwa członkowskie przyjmują konieczne środki w celu zapewnienia wykonywania tego prawa.

Środa, 11 listopada 2015 r.

Artykuł 9b

Każde państwo członkowskie wyznacza pojedynczy organ kontaktowy odpowiedzialny za wymianę danych dotyczących wyborców ze swoimi odpowiednikami w innych państwach członkowskich. Co najmniej na sześć tygodni przed pierwszym dniem wyborów wspomniany organ przekazuje swoim odpowiednikom za pośrednictwem jednolitych i bezpiecznych środków komunikacji elektronicznej dane dotyczące obywateli Unii, którzy są obywatelami więcej niż jednego państwa członkowskiego, oraz obywateli Unii, którzy nie są obywatelami państwa członkowskiego, w którym zamieszkują.

Przekazywane informacje obejmują przynajmniej nazwisko i imię, wiek, miejsce zamieszkania i datę przybycia do danego państwa członkowskiego obywatela, którego informacje dotyczą.”;

10) art. 10 i 11 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 10

1. Wybory do Parlamentu Europejskiego odbywają się w dniu lub w dniach i okresach wyznaczonych przez każde państwo członkowskie. We wszystkich państwach członkowskich odbywają się one w dniu lub dniach przypadających w tym samym okresie rozpoczynającym się w czwartek rano i kończącym się w następującą po nim niedzielę. We wszystkich państwach członkowskich wybory kończą się w niedzielę o godz. 21.00 czasu środkowoeuropejskiego.

2. Państwa członkowskie nie mogą urzędowo ogłosić wyników przed zakończeniem głosowania. Pierwsze oficjalne prognozy wyników wyborów podawane są jednocześnie we wszystkich państwach członkowskich wraz z zakończeniem okresu wyborczego, o którym mowa w ust. 1. Przed upływem tego terminu nie mogą być również publikowane prognozy oparte na sondażach przeprowadzonych wśród wyborców po ich wyjściu z lokali wyborczych.

3. Liczenie głosów wysyłanych pocztą rozpoczyna się we wszystkich państwach członkowskich po zakończeniu głosowania w państwie członkowskim, którego wyborcy głosują jako ostatni w okresie wyborczym, o którym mowa w ust. 1.

Artykuł 11

1. Parlament Europejski, po konsultacji z Radą, wyznacza okres wyborczy przeprowadzenia wyborów co najmniej rok przed końcem pięcioletniego okresu, o którym mowa w art. 5.

2. Bez uszczerbku dla art. 229 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Parlament Europejski zbiera się, bez konieczności zwoływania go, w pierwszy wtorek po upływie miesiąca od zakończenia okresu wyborczego.”;

11) art. 14 i 15 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 14

Środki w celu wykonania niniejszego Aktu proponuje się na wniosek Parlamentu Europejskiego stanowiącego większością głosów zasiadających w nim członków i są one przyjmowane przez Radę stanowiącą kwalifikowaną większością głosów po konsultacji z Komisją i uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 15

Niniejszy Akt sporządzony jest w językach angielskim, duńskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, irlandzkim, niderlandzkim, niemieckim, portugalskim, szwedzkim i włoskim, przy czym teksty w każdym z tych języków są na równi autentyczne.

Na mocy traktatów o przystąpieniu teksty niniejszego Aktu w językach bułgarskim, chorwackim, czeskim, estońskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, polskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim i węgierskim są również autentyczne.”;

12) uchyla się załącznik I i załącznik II.

Środa, 11 listopada 2015 r.

Artykuł 2

1. Zmiany określone w art. 1 stają się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po zatwierdzeniu postanowień niniejszej decyzji przez państwa członkowskie, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.
2. Państwa członkowskie powiadamiają Sekretariat Generalny Rady o zakończeniu ich procedur krajowych.

Artykuł 3

Niniejszą decyzję publikuje się w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli

W imieniu Rady

Przewodniczący
